

Sala kommun
Box 304
733 25 SALA

2010-04-16
1 (19)
Dnr:43-2009:3754

Kyrkskolan
Klintvägen
733 75 MÖKLINTA

Lärkbackskolan
Sportfältsgatan 2
733 36 SALA

Rektor
Ingrid Önander

Beslut

---

efter tillsyn av
Kyrkskolan och Lärkbackskolan
i Sala kommun

2010-04-16

Tillsyn i Kyrkskolan och Lärkbacksskolan

Förskoleklass och grundskola årskurserna 1-6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Kyrkskolan och Lärkbacksskolan i Sala kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Kunskapsresultaten på Kyrkskolan och Lärkbacksskolan behöver förbättras och enligt rektor är detta ett utvecklingsområde. Skolan har redan identifierat många av de bristområden som påpekas vid tillsynen och vidtagit åtgärder. Anmärkningsvärt är dock att några av de brister som Skolinspektionen identifierat vid denna tillsyn även föranledde kritik vid den inspektion som gjordes av Skolverket 2004.

På skolorna pågår pedagogiska diskussioner om framförallt underlag för bedömning. Det framgår i intervjuer med lärare och rektor att det råder en viss osäkerhet kring vad som ska ligga till grund för bedömningen och de skriftliga omdömena. Med detta medföljer svårigheter i arbetet med uppföljning och utvärdering av resultaten, vilket ska ligga till grund för skolornas kvalitetsarbete.

Lärkbacksskolans lärande miljö upplevs som trygg och stimulerande där eleverna ges möjlighet att påverka undervisningens utformning. Skolan arbetar även med höga tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga. Detta visar sig även i relationen mellan vuxen och elev som bygger på respekt och ömsesidigt förtroende. Även på Kyrkskolan upplevs lärandemiljön som lugn och trygg av eleverna. Eleverna beskriver emellertid att relationen med alla vuxna inte alltid är förtroendefull. Kyrkskolans lärare samverkan i relativt hög grad med varandra och arbetar aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande. Skolorna behöver dock arbeta med planen mot kränkande behandling så att denna uppfyller författningskraven.

Skolinspektionen har i tillsynen av Kyrkskolan identifierat följande brister som måste åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen förväntar sig att en redovisning av resultaten för samtliga ämnen i årskurs 5 lämnas i samband med uppföljningen i oktober 2010.
- All pedagogisk personal har inte utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver.
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning i tillräckligt hög grad.
- Rektorn tar inte ett tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas och analyseras på ett systematiskt sätt. Skolans kvalitetsarbete behöver förbättras och kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav.
- Rektor utvärderar och omprövar inte resultatet av det särskilda stöd som ges.
- Undervisningen upplevs inte som tillräckligt stimulerande av eleverna.
- Skolan har inte höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.
- Skolans ordningsregler är inte tillräckligt förankrade och efterlevs inte av elever. Skolans personal ser inte i tillräcklig hög grad till att reglerna efterlevs.
- All personal arbetar inte för att relationerna mellan vuxna och elever, samt elever emellan bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.
- Skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i författningarna.
- Åtgärdsprogram upprättas inte alltid när en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd. Upprättade åtgärdsprogram uppfyller inte fullt ut grundskoleförordningens krav.

Skolinspektionen har i tillsynen av Lärkbacksskolan identifierat följande brister som måste åtgärdas

- Alla elever ges inte förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen förväntar sig att en redovisning av resultaten för samtliga ämnen i årskurs 5 lämnas i samband med uppföljningen i oktober 2010.
- All pedagogiska personal har inte utbildning för den undervisning som de i huvudsak bedriver.
- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte grundskoleförordningens krav.
- Rektorn följer inte upp lärarnas undervisning i tillräckligt hög grad.

- Rektorn tar inte ett tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas och analyseras på ett systematiskt sätt. Skolans kvalitetsarbete behöver förbättras och kvalitetsredovisningen uppfyller inte förordningens krav.
- Rektor utvärderar och omprövar inte resultatet av det särskilda stöd som ges.
- Skolans ordningsregler är inte tillräckligt förankrade och efterlevs inte av elever. Skolans personal ser inte i tillräckligt hög grad till att reglerna efterlevs.
- Skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling uppfyller inte kraven i författningarna.
- Åtgärdsprogram upprättas inte alltid när en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd. Upprättade åtgärdsprogram uppfyller inte fullt ut grundskoleförordningens krav.

Rektor och Sala kommun har ansvar för att skolornas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast sex månader från den dag beslutet för Sala kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Sala kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Tommy Bucht.

På Skolinspektionens vägnar

Luca Nesi

Enhetschef

Åsa Permén

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1	Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan
Bilaga 2	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Kyrkskolan
Bilaga 3	Tillsynsprotokoll och bedömningar för Lärkbackskolan

Bilaga 1**Allmänt om tillsynen**

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sala kommun under våren 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Kyrkskolan den 16 mars och Lärkbackskolan den 17 mars år 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för skolväsendet i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast sex månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skola/skolor, dels den information som samlats in under besöket. I Kyrkskolan och Lärkbackskolan intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Kyrkskolan

Tabell 1: Antal elever på Kyrkskolan

Kyrkskolan	Antal elever
Förskoleklass	9
Grundskola	42

Källa: Skolans egna uppgifter

Kyrkskolan ligger i Möklinta på landsbygden ca 30 km nordväst om Sala. Detta innebär att de flesta av barnen åker skolskjuts till skolan. Ortens bibliotek ligger mitt i skolan och fungerar som ett nav där även viss undervisningen sker. Skolan har en förskoleklass och årskurserna 1-6. Skolgården erbjuder omväxlande miljö med omgivande skog vilken även används i undervisningen. Kyrkskolan har ett fritidshem, idrottssal och textilslöjdsal, trä- och metall slöjd ges på Ängshagenskolan. Efter årskurs 6 börjar flertalet av eleverna på Ekebyskolan i Sala.

Beskrivning av Lärkbacksskolan

Tabell 1: Antal elever på Lärkbacksskolan

Lärkbacksskolan	Antal elever
Förskoleklass	29
Grundskola	179

Källa: Skolans egna uppgifter

Lärkbacksskolan ligger strax norr om Sala. Skolan har en stor förskoleklass och årskurserna 1-6. Efter årskurs 6 börjar de flesta av eleverna på Vallaskolan. Slöjdämnet får eleverna på Åkraskolan och Vallaskolan. Lärkbacksskolan utnyttjar näraliggande Sala kommuns sport- och simhall.

Skolan leds av en rektor som också har Kyrkskolan i Möklinta under sitt ansvar. Sala kommun har bedömt att skolans upptagningsområde medför att skolan behöver ett särskilt ekonomiskt stöd. Detta ekonomiska stöd ger skolan möjlighet att ha två undervisande lärare i varje elevgrupp. Skolan är indelad i tre arbetslag som vart och ett leds av tre arbetslagsledare. Dessa arbetslagsledare fungerar i huvudsak som informationsbärare mellan rektorn och personalen.

Bilaga 2**Tillsynsprotokoll med bedömningar för Kyrkskolan**

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

Måluppfyllelse och resultat**Kunskaper****Pedagogisk ledning och utveckling av skolan****Fokus på skolans uppdrag****Lärarnas bedömning och utvärdering****Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Skolans lärandemiljö****Fokus på lärande****Tillit till elevens förmåga****Trygghet och studiero****Enskild elevs rätt****Bedömning och betyg****Undervisningstid och val****Särskilt stöd****Studie- och yrkesvägledning****Avgifter****Rektorns beslutsfattande**

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat**Bristområde: Kunskaper****Skolans måluppfyllelse gällande kunskapsresultat**

Skolinspektionen bedömer att Kyrkskolan behöver vidta åtgärder för att säkerställa att alla elever ges möjlighet att nå kunskapsresultaten.

Skolinspektionen bedömer skolans resultat som låga. Bedömningen grundas på resultat från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5. Bedömningen gäller särskilt ämnet matematik. Enligt de nationella ämnesproven för årskurs 3, år 2009, i ämnet svenska och i matematik har 80 procent av eleverna uppnått målen. Enligt de nationella ämnesproven för årskurs 5, samma år, har 80 procent av eleverna uppnått målen i svenska och engelska. I matematik är motsvarande resultat 60 procent. Resultatet har stigit över åren i alla ämnen utom matematik. Man bör i detta sammanhang nämna att det på en liten skola är förhållandevis få elever som skriver de nationella ämnesproven och procentsatserna därför ibland kan bli missvisande. Det saknas dock en sammanställning över resultaten i samtliga ämnen på skolnivå vilket innebär att Skolinspektionen har svårt att bedöma och uttala sig över skolans resultat generellt sätt. Skolinspektionen förväntar sig en redovisning av resultaten för samtliga ämnen i samband med uppföljningen.

Lpo 94 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan**Kursplanerna****Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan****Bristområde: Fokus på skolans uppdrag****Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Skolinspektionen bedömer att Kyrkskolan både i det fortsatta rekryteringsarbetet och inom den egna organisationen behöver vidta åtgärder så att samtliga lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

I Kyrkskolan är andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning hög, dock undervisar lärare i ämnen de inte har behörighet för. Detta innebär att elever undervisas i ämnet idrott- och hälsa av en lärare som inte har en adekvat utbildning.

2 kap. 3 § skollagen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Lärarna ger eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Skolinspektionen har tagit del av ett urval av individuella utvecklingsplaner innefattande skriftliga omdömen. Omdömena är av varierande kvalitet och inte alltid relaterade till läroplan och kursplaner. I några av dessa används exempelvis uttryck såsom "du känner dig osäker" och "genom att rita har du förstått" dessa uttryck relateras inte till läroplan och kursplaner och bör undvikas. Enligt rektorn och lärarna har skolan valt detta som ett eget förbättringsområde. Omdömena saknar även tydliga skrivningar om när eleven riskerar att inte nå målen och det framgår inte heller tydligt vilka insatser skolan ska göra utifrån de nationella kursplanerna för att eleven ska ha framgång i skolarbetet.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn inhämtar kunskap om och följer upp lärarnas undervisning.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i större utsträckning behöver ta ansvar för och följa upp lärarnas undervisning.

Den information och kunskap som rektorn har om lärarnas undervisning härrör endast till en begränsad del från egna observationer av elevernas lärandesituation. Informationen bygger i huvudsak på lärarnas pedagogiska planeringar, konferenser och samtal. Rektorn ser ett eget behov av att besöka de olika verksamheterna i en högre grad än vad som nu sker och har detta som ett prioriterat utvecklingsområde.

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn tar ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta för att nå de nationella målen

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver förbättra sitt kvalitetsarbete på så sätt att man följer upp elevernas resultat och systematiskt analyserar hur de nationella målen har förverkligats. Det är rektorns ansvar att så sker.

Det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Kyrkskolan. Som tidigare nämnts behöver uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen förbättras. Enligt rektorn finns ett pågående arbete hos både skolledningen och lärare för att förbättra strukturen på skolan kring uppföljning och utvärdering. Skolan har pedagogiska konferenser varje vecka där bland annat elevernas måluppfyllelse diskuteras. Trots detta är inte resultaten från skolan tillräckligt analyserade. Underlagen för att sätta in adekvata åtgärder för att förbättra verksamheten och höja graden av måluppfyllelse är således bristfällig.

Skolinspektionen har vidare tagit del av skolans kvalitetsredovisning för år 2008/09. Kvalitetsredovisningen följer en av Sala kommun utarbetad mall. Kvalitetsredovisningen har en tydlig struktur och ger en god information om verksamheten. Analys av resultat och därtill kopplade åtgärder för ökad måluppfyllelse behöver emellertid utvecklas ytterligare. Uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling saknas.

2 kap. 2 § första stycket skollagen

3 och 3 a §§ Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.

Lpo 94 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn utvärderar och omprövar regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar för att regelbundet följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Genom intervjuer med rektor, lärare och speciallärare konstaterar Skolinspektionen att skolan saknar rutiner för att utvärdera skolans särskilda stödinsatser. Lärarna uppger att de själva och tillsammans med speciallärare handhar många av de frågor som rör elever i behov av särskilt stöd. Sällan efterfrågas eller utvärderas insatt stöd av rektorn. Inte heller kan rektor uppvisa någon utvärdering av det särskilda stöd som ges till eleverna på skolan. Skolinspektionen vill även i detta sammanhang påpeka vikten av att ha sammanställningar av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen. Detta är ett sätt att uppmärksamma de fall där måluppfyllelsen eventuellt brister och ger skolan möjlighet, vid en uppföljning och utvärdering av det särskilda stödet, att ge eleverna det särskilda stöd eleverna har rätt till.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bristområde:** Fokus på lärandet

Eleverna upplever undervisningen som stimulerande. Undervisningen ger möjlighet att formulera och pröva antagande, lösa problem, argumentera och kritiskt granska.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att all undervisning blir stimulerande och att den ger möjlighet för eleverna att formulera och pröva antagande, lösa problem, argumentera och kritiskt granska påståenden.

Genom elevintervjuer och observationer framkommer det att det i alltför hög grad är lärarberoende huruvida undervisningen är stimulerande eller inte. Detsamma gäller om undervisningen erbjuder möjligheter att kritiskt få granska, argumentera eller lösa problem. Vissa av skolans lärare har ofta samma typ av lektioner och arbetsmaterial vilket upplevs av vissa elever som enformigt.

Lpo 94 1. Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot samt riktlinjer

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bristområde:** Tillit till elevens förmåga

Rektorn och lärarna har höga och tydliggjorda förväntningar på elevernas förmåga.

Skolinspektionen bedömer att det finns brister när gäller att ha, samt till eleverna förmedla, höga och tydliggjorda förväntningar till elevernas förmåga

Vid intervjuer och samtal framkommer att skolans personal gärna förklarar skolans låga resultat med faktorer som elevernas bakgrund och bristande stöd hemifrån. I elevintervjuerna framkommer det även att det finns lärare som sällan berömmar eller stöttar i tillräcklig omfattning. Enligt läroplanen är skolans uppdrag att främja lärande där individen stimuleras att inhämta kunskaper. Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. Lärarnas förhållningssätt ska vara sådant att det förmedlar höga förväntningar på eleverna samt innebär en ömsesidig respektfull relation mellan lärare och elev. Det är av stor betydelse att det råder en enhetlighet mellan lärarna om vilka förväntningar man har på eleverna samt att lärarna och skollädaingen utgår från att det är skolans och undervisningens kvalitet, inte elevernas bakgrund är avgörande för elevernas resultat.

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Ordningsregler är förankrade och anpassade efter skolans förhållande

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta ytterliga åtgärder för att förankra skolans ordningsregler.

Skolan arbetar för att skapa arbetsro på lektioner och har infört gemensamma ordningsregler. Eleverna har inte varit delaktiga vid framtagandet av reglerna. Enligt eleverna talar man på skolan sällan om vilka reglerna är och vad dessa innebär.

6 kap 8b § Grundskoleförordningen

Lpo 94 2.1 Normer och värden

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Alla som arbetar på skolan arbetar för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever bygger på respekt och ömsesidigt förtroende

Skolinspektionen bedömer att Kyrkskolan behöver vidta ytterligare åtgärder för att relationerna mellan vuxna och elever, ska bygga på respekt och ömsesidigt förtroende.

I intervjuer och samtal med elever, personal och ledning framträder en bild av att de flesta av skolans elever trivs och upplever skolmiljön som trygg. En del elever uppger dock att det finns lärare som uppträder respektlöst och kränker elever på skolan. Likande problem identifierades och föranledde kritik vid Skolverkets tillsyn år 2004. Skolinspektionen ser allvarligt på detta och uppmanar skolan att omedelbart utreda dessa förhållanden och vidta åtgärder för att säkerställa att alla elever ska uppleva sin lärandemiljö som trygg.

14 a kap. 7 § skollagen

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Rektorn ser till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav.

Skolans rektor, lärare och elever beskriver skolans förebyggande arbete mot trakasserier och kränkande behandling som aktivt. Lärarna genomför värderingsövningar och genomför förebyggande samtal med eleverna. Bland annat genomför läraren i idrott olika värdegrundslekar på skolan. Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, vilken även fungerar som plan mot kränkande behandling. I planen finns ingen hänvisning till den nya lagstiftningen som togs i bruk 2009-01-01. Kartläggning och analys av nuläget och därtill kopplade åtgärder som behövs för att förebygga och motverka kränkande behandling behöver förbättras. Konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering saknas helt i planen. Vidare saknar planen rutiner för uppföljande åtgärder och dokumentation. Även här behöver eleverna ges delaktighet i framtagande av planen. Enligt rektorn och lärare är detta ett utvecklingsarbete. Skolinspektionen vill göra skolan uppmärksam på att denna brist identifierats och föranledde kritik redan vid Skolverkets tillsyn år 2004.

14 a kap. 8 § skollagen**3 kap. 16 § diskrimineringslagen****2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling****Huvudområde: Enskilds elev rätt****Bristområde: Särskilt stöd**

Skolinspektionen bedömer att åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att de överensstämmer med kraven i grundskoleförordningen.

Skolinspektionen har tagit del av flera åtgärdsprogram på skolan och av dessa framgår vilka behov eleven har. Det varierar dock hur pass väl programmen beskriver hur behoven ska tillgodoses. De åtgärder som föreslås är ofta inte tillräckligt konkreta samt relaterar i begränsad utsträckning till läroplanens och kursplanernas mål. Dessutom framgår inte alltid hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Tillsynsprotokoll med bedömningar för Lärkbacksskolan

Tillsynen har visat att åtgärder krävs inom de områden som är markerade. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande

1 Måluppfyllelse och resultat

1.1.1	Kunskaper	☒

2 Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

2.1.1	Fokus på skolans uppdrag	☒

2.1.2	Lärarnas bedömning och utvärdering	☒

2.1.3	Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering	☒

3 Skolans lärandemiljö

3.1.1	Fokus på lärande	☐

3.1.2	Tillit till elevens förmåga	☐

3.1.3	Trygghet och studiero	☒

4 Enskild elevs rätt

4.1.1	Bedömning och betyg	☐

4.1.2	Undervisningstid och val	☐

4.1.3	Särskilt stöd	☒

4.1.4	Studie- och yrkesvägledning	☐

4.1.5	Avgifter	☐

4.1.6	Rektorns beslutsfattande	☐

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bristområde: Kunskaper

Måluppfyllelse gällande kunskapsresultat

Skolinspektionen bedömer att Lärkbacksskolan behöver vidta åtgärder för att säkerställa att alla elever ges möjlighet att nå kunskapsresultaten. S

Skolinspektionen bedömer skolans resultat som låga. Bedömningen grundas på resultat från de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5.

I de nationella ämnesproven för årskurs 3 i ämnet svenska har 63 procent av eleverna uppnått målen och i matematik endast 29 procent.

I de nationella ämnesproven för årskurs 5 har i svenska 63 procent av eleverna uppnått målen och i matematik 85 procent. I engelska uppnår 70 procent av eleverna målen.

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 5 har varit relativt låga över tid med undantag för år 2008 (andelen godkända elever var då i svenska 80 procent, engelska 83 procent och matematik 93 procent). Denna förbättring har inte analyserats på skolan i någon högre grad. En analys skulle kunna resultera i att man finner några framgångsfaktorer som man kan använda sig av i kvalitetsarbetet.

Eftersom skolan inte har några sammanställningar på skolnivå i mer än i svenska, engelska och matematik som visar i vilken grad eleverna når målen i årskurs 5 har Skolinspektionen svårt att uttala sig om elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen. Skolinspektionen förväntar sig en redovisning av resultaten för samtliga ämnen i samband med uppföljningen.

Lpo 94 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Kursplanerna

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Fokus på skolans uppdrag

Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta ytterligare åtgärder så att alla elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

På skolan undervisar lärare i ämnet matematik i årskurs 5 utan att ha någon formell utbildning för detta ämne.

2 kap. 3 § skollagen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Lärares bedömning och utvärdering

Lärarna ger eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att de individuella utvecklingsplanerna utformas så att eleven och elevens vårdnadshavare får tydlig information om elevens kunskaper i relation till de nationella målen samt att skolan i de individuella utvecklingsplanerna lyfter fram elevens utvecklingsmöjligheter och beskriver skolans ansvar.

De planer som Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet. Alla planer innehåller skriftliga omdömen i samtliga ämnen. Dessa omdömen är dock inte alltid relaterade till läroplan och kursplaner. Inte heller går alltid att utläsa vad skolan ska göra för att eleverna ska utvecklas mot målen. I några av de planer Skolinspektionen tagit del av används uttryck såsom "träna läsning", "hitta rätt nivå på litteratur" och "ge uppåtpuffar". Dessa uttryck behöver i högre grad kopplas till läroplanen och kursplanerna för att på detta sätt förtydliga målen för eleverna och elevernas föräldrar.

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn inhämtar kunskap om och följer upp lärarnas undervisning

Skolinspektionen bedömer att rektorn på ett tydligare sätt behöver hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan, ta ansvar för och följa upp lärarnas undervisning.

Rektorn inhämtar kunskap om lärarnas undervisning genom lärarnas planeringar, konferenser, samtal och i en lägre grad genom klassrumsbesök. Rektor uppger att hon behöver besöka de olika verksamheterna i en högre grad än vad som nu sker. Den information som rektorn har om undervisningen härrör endast till en begränsad del från egna observationer av elevernas lärandesituation. I stället får rektorn vanligen indirekt information genom medarbetarsamtal och olika möten/konferenser samt av sina arbetslagsledare. Detta innebär att rektorn inte har tillräcklig kontroll över hur väl skolan lyckas med att tillgodose elevernas rätt till en undervisning som svarar mot kvalitetskraven i läroplanen. Inte heller har skolan någon sammanställning av elevernas måluppfyllelse i några andra ämnen än i de ämnen som är föremål för nationella ämnesprov.

2 kap. 2 § första stycket skollagen

Lpo 94 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn tar ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta för att nå de nationella målen

Skolinspektionen bedömer att rektorn på ett tydligare sätt behöver ta ansvar för att skolans resultat utvärderas och att dessa resultat används för att öka måluppfyllelsen.

Det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet på Lärkbacksskolan. Som tidigare nämnts behöver uppföljningen och utvärderingen av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen förbättras. Enligt rektorn finns ett pågående arbete bland skolledningen och lärare för att förbättra strukturen på skolan kring uppföljning och utvärdering och rektorn anser att detta har förbättrats på senare tid. Skolan har pedagogiska konferenser varje vecka där bland annat elevernas måluppfyllelse diskuteras. Trots detta är inte de resultat från skolan som Skolinspektionen visar på speciellt kända eller tillräckligt analyserade. Underlagen för att sätta in adekvata åtgärder för att förbättra verksamheten och höja graden av måluppfyllelse är således bristfällig.

Skolinspektionen har vidare tagit del av skolans kvalitetsredovisning för år 2008/09. Kvalitetsredovisningen följer en av Sala kommun utarbetad mall. Kvalitetsredovisningen har en tydlig struktur och ger en god information om verksamheten. Analys av resultat och därtill kopplade åtgärder för ökad måluppfyllelse behöver emellertid utvecklas ytterligare. Uppföljning och utvärdering av skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling saknas.

2 kap. 2 § första stycket skollagen

3 och 3 a §§ Förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m

Lpo 94 Rektors ansvar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bristområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Rektorn utvärderar och omprövar regelbundet de särskilda stödinsatser som ges.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver ta ett tydligare ansvar för att regelbundet följa upp och utvärdera det särskilda stöd som ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Genom intervjuer med rektor, lärare och speciallärare konstaterar Skolinspektionen att skolan saknar rutiner för att utvärdera skolans särskilda stödinsatser. Lärarna uppger att de själva och tillsammans med speciallärare handhar många av de frågor som rör elever i behov av särskilt stöd. Sällan efterfrågas eller utvärderas insatt stöd av rektorn. Inte heller kan rektor uppvisa någon utvärdering av det särskilda stöd som ges till eleverna på skolan. Skolinspektionen vill även i detta sammanhang påpeka vikten av att ha sammanställningar av elevernas kunskapsresultat i alla ämnen. Detta är ett sätt att

uppmärksamma de fall där måluppfyllelsen eventuellt brister och ger skolan möjlighet, vid en uppföljning och utvärdering av det särskilda stödet, att ge eleverna det särskilda stöd eleverna har rätt till.

5 kap. 1 § grundskoleförordningen

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Ordningsregler är förankrade, efterlevs och anpassas efter skolans förhållande

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas för att skolans ordningsregler utarbetas och följs upp under medverkan av elever, lärare och övrig personal. Vidare behöver skolan hitta former för att se till att eleverna följer reglerna.

Skolan har gamla ordningsregler. Dessa regler är tämligen okända av eleverna och inga elever har varit delaktiga vid framtagandet.

Flera av de elever Skolinspektionen samtalat med uttrycker en oro för vad som kan hända på rasterna. Vidare berättar de att lärare ingriper då något händer men då ofta efter ett påpekande från eleverna. Lekarna går, enligt eleverna, ofta överstyr och kan sluta i bråk och slagsmål. "Vi behöver hjälp", framför eleverna och efterlyser någon form av vuxenstyrda aktiviteter på skolgården.

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Lpo 94 2.1 Normer och värden, Riktlinjer

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bristområde: Trygghet och studiero

Rektorn ser till att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att åtgärder behöver vidtas så att skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling fullt ut svarar mot gällande författningskrav.

Skolans rektor, lärare och elever beskriver skolans förebyggande arbete mot trakasserier och kränkande behandling som aktivt. Lärarna genomför värderingsövningar och genomför förebyggande samtal med eleverna. Eleverna uppger att det genomförs ett förebyggande arbete i klassrummen. Det förekommer retningar och småbråk på skolan men ingen elev som Skolinspektionen samtalade med vill kalla något av detta för kränkningar eller mobbning.

Skolinspektionen har tagit del av skolans likabehandlingsplan, vilken även fungerar som plan mot kränkande behandling. I planen finns ingen hänvisning till den nya lagstiftningen som togs i bruk 2009-01-01. Kartläggning och analys av nuläget och därtill kopplade åtgärder som behövs för att förebygga och motverka diskriminering och

kränkande behandling behöver förbättras. Konkreta åtgärder för att förebygga diskriminering saknas helt i planen. Vidare saknar planen rutiner för uppföljande åtgärder och dokumentation. Eleverna behöver slutligen göras delaktiga vid framtagande och uppföljande av planen.

14 a kap. 8 § skollagen

3 kap. 16 § diskrimineringslagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bristområde: Särskilt stöd

Om en elev har behov av särskilda stödinsatser utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att åtgärdsprogram alltid upprättas när en utredning visar att en elev behöver särskilt stöd. Vidare behöver arbetet med åtgärdsprogram utvecklas.

Vid tillsynen framkommer att åtgärdsprogram upprättas företrädesvis i ämnena svenska, engelska och matematik men sparsamt i övriga ämnen. De åtgärdsprogram som upprättas saknar väsentliga delar såsom exempelvis tydliga åtgärder som är relaterade till läroplan och kursplaner och på vilket sätt de insatta åtgärderna ska utvärderas.

5 kap. 1 § tredje stycket grundskoleförordningen